

teel izdarīti zaur muhšu Baltijas jūtras ostam. Tā tad redzam, ka mehš, šķis jūrmalas apbūvētoji, eememam wifai idewigū stahwolti tirdsneezības sīnā; unums liktens ir lehmis, buht par plaschās Kreemijas tirdsneezības widutajeem ar ahrwalstīm. Šhi loma neleelai Latweeschu tautai ir winas wehsturigais usdemums, kuru isplidot wina spēhs atihstitees famehrā ar sawām sewischlām tautistām ihpafschibam. Bet waj mehš lihbi schim esam noswehrušchi, kahda ir muhšu nahlotne, kur mellejama muhšu labkashjiba? Par noschēhloshana jāsaka, ka koi mas. — Latweeschu ideals ir eeguhf few par ihpafschumu kahdu semes gabalu. Nekar jau nu teikt, ka schis zenteenu mehriks tant kahdā sīnā buhtu sīkts. Bet muhšu nelai me ir to, ka mehš esam pahrat weenpušigi saw d s zenteend s, aismirdami, ka, bes semtopibas, ari wehl atrodas ziti darba lauki, kurds, warbuht, fashneefami pat daudf spochaki panahkumi. Semei pahrat leelu wehribu peeschkirdams, Latweetis, gribedams wina eemantot, nereti pahrmotjā winas isho, pateefo wehribu. Gala galā imohf, ka tiklihbi pagadas wahjata rashā, jeb ja kriht semtopibas rashojumu zenas, tad muhšu semkopji ihfā laika tā eekriht paraddē, ka naw wairs eespehjamš no teem istutees. Tahdā wihfē pamet daschs labš sawus fuhri pelnitos grahshchus un tomehr ne-eemanto kahroto semes gabalu. Un til ilgi, kamehr mehš waj tikai semkopibu usflattisim par sawu darba lauku, schi nebuhschana nebeigsees, jo pahrahwigi weena hantrotojochā faimmeela weetā radisees otris, kuru sagaida tahds pars liktens. Pee tahdas kahriibas peeturtoes, kahda pahrahw pee mums Baltijā, wifai Latweeschu tautai nelad nebuhs eespehjamš tikai zaur semkopibu fashneegt kaut zil apmeerinajochu materialu stahwolti.

(Turpmat beigas.)

Mongoli.

Tagad, kur wisās malās interesejas par austruma karu, zeen. lastitajeem warbuht patiktos to dsirdet par Latweeschu rafhds reti minetu, Kinai peederigu semi — Mongoliju, par kuru nahklamibā drihs ween war iszeltees interesanti politiski strihdi. Jhstā Kina, tā sinams, ir tahda wati uswahreta walstis, tā Mongolija un Tibeta un leelās Wides walstis (Kinas) waldneeki ir Mandshuri; bet tā kā Kinēschu ir wairat, tad wifu semi pee Eiropeescheem ir parafst sauti par Kinu. Tagad nu daudf Kinas apstahktu pahneji ir isteikuschēes, ka Mandshuru (no kareem zehlees tagadejais Kinas keisars) wara stahwot us koi nedroschām kahjam, tā tad drihs ween war notikt, ka Kina paleel patstahwiga walstis. Bet nu Mongoliju un Tibetu ir uswahretuschchi Mandshuri un newis Kineeschchi, tadeht ari

schahdā atgadījumā mehš abas minētās semes newaram wis wairs sauti par Kinas prominzem. Kas tahkatu ar winām waretu notikt, par to wehl spreest par agru.

Kats, kas pahstih wehsturi, sīnā ari, zil leelu lomu tur Mongoli kahdreis spēhlejuschchi, bet retis kahds gan sīnā par wīnu tagadejo stahwolti kahdu wahrdu teikt. Wini ir itin tā ismiruschchi no muhšu pasaules. Ir jau ari gluschchi soprotoms, ka par ne-eewehrojumu tautu mums ir mas interese; bet no swara gan mums ir tas jautajums, kahdu eemeslu deht tā tauta, no kuras reis wifa Eiropa bija breesmas, palikufi tahda klusa, meeriga un ne-eewehrojoma.

Par Mongolu fenalo dsimteni Eiropas orientalisti (austruma rālodu pehtitaji) tura to semi, kas reeturums nobeschota ar Apalsch-Udinskās argabalu, austrums ar Baik ala eseru un deenwidē ar Sajanas kalnu strehki. Schis domas ir dibinatas wisupirms us Mongolu tautās teikam, kuras arween atgahdina mineto aplahtrni. No schejeenes aplahtrnehra trehchā jeb zeturā gadu simteni pehz Kristus ir Mongoli kahkuschchi isplahritees: weena data ir palikufi sawā wezā weetā, oira pahrgahjus par Sajanas kalneem un nometusees Selengas, Orhona, Amura un zitu leelaku upju apgabaldē. Pee Kineeschu wehsturneekem Mongolu wahrds (Mōn-gu) pirmo reis fastopams bewitā gadu simteni pehz Kristus, pee lam wini eemem to paschu apgabalu, kuru tagad, un tikai pa Amura upes apgabalu wini bija tahkatu isplahrijuschēes. Pehz wehsturneeku rafhstem Mongoli toreis bija sadaliti daudf ziltis, no kuras katra stahweja sem sawa knasa waldibas; schis ziltis weeduschas pahrahwigus karus sawā fahrpā, til preelch leelateem usbrukumeem, veemehram us Kinu, winas fawee-nojuschās kopā sem weena wirswadona. Mongolu wehsture dabun sawu leelo nosihmi tikai trihs padesmitā gadu simtena fahkumā, tad weenlahrscha dehsmitneeka dehts, ar wahrdū Temuschins, faweeenoja sem sawas waras wifas Mongolu ziltis, nodibinaja no winām weenu weenigu walstibu un, wifam ziltim kopā dodams weenu wahrdū „Mongol“, isfludinaja semi par waldneeku ar tiuli Tschingis-chans. Šcha Tschingis-chana eesahktee kari tita turpinati no wina dehleem. 1237. gadā uswahretuschchi Kreemiju, pehdejee eebrika 1240. gadā zaur Poliju Schleshiā, tad, pehz kautina pee Walschates (9. aprili 1241. g.) eelaufās Morawijā un beidsot pehz kautina pee Olmūšas (21. junijā 1241. gadā) Ungarijā. Wifam schām semem bijo jaasihh Mongolu wara. Schis uswatas naw isflaid-rojamos ne ar labdu pahremehriku skaitu, ne ari ar kahdu leelisku kara mahhstu. Deeta saprotama gluschchi weenlahrschi, ja mehš apstahkam no weenas puses pretneeku nesaderibu un nespehhibu, no otras puses Mongolu kara sistemu,

pehz kuras wifem uswahreteem bija japeedalas pee armi-jas un jatavo faweeem uswahretojeem par labu. Wihigā, no Tschingis-chana dehleem dibinata walstiba nepastah-weja ilgu laiku un war fazit, ka tikai trihs Tschingis-chana pehznohzeji Ugedejis, Gujukš un Menke prata us-turet sawu leelo waru. Wisseedschafais Mongolu waldi-bas laiks kriht trihs padesmitā gadu simtena fahkumā, bet jau Tschubilai-chancu waldot tā pascha gadu simtena beigās walstiba fahka stipri dalitees. 1368. gadā Mongoli tika ihdsihiti no Kinas un wīnu choni, sawās stepēs atgreesu-schees, sohla atkal tikai par paschu ziltim waldit; kur wehl kahdā weetā wīnu wara pahrahweja, tur ari tikai wahrda pehz. No šcha laika Mongoli pawadija weseelus diwi gadu simtenus bej kahdeem eewehrojomeem pahrgrosijumeem. Eelshkige nemeeri bija wīnu weenigā dshiwibas shme. Bet nestatotes us to, wini arweenu wehl faweeenojas sem weena chona waldibas. 1543. gadā nomira pehdejas no tahdeem weenotajeem waldneekem — Dajan-sezen-chans. Wīnam bija dewini deht, kureem wīnch Mongoliju isda-lija us datam. Sawstarpigi strihdi un nemeeri fahkās atkal no jouna, lihbi beidsot Dai-Zina gimenei waldot 1636. gadā deenwidus Mongoli pademās Mandshuru wirswaldibai, un 60 gadu wehlatu jefoja ari Seemela-Mongolija, tā fahkta Chahcha, deenwidneeku preelchshime.

Sawu patstahwibu pasaudejuschchi Mongolu chani no ee-fa hlura arween wehl turpinaja sawas kildas un ar fa-weem ahuoinem zihneem padarija Mandshureem nereti leelas nepatishchanas; bet tomehr Mandshuru galma mahhligā politika prata jau weena gadu simtena laikā Mongolus apluhinat. Semi weenadi sadalidama masatās dalinās, Mandshuri pawisam noslahpeja Mongolu chann waru, pawalstidami aishetoschānu, wini isshkibra naidigās ziltis; beidsot, palihbshdami isplahrit budismu (Wudas tizilu) starp Mongoleem, wini eemahzija wīneem zitus idealus meklet, tā agrati.

Tahdu pahrgrosijumu panahkums ir tas, ka tagad jau wairat tā simu gadu, fawehr Mongolu tauta ir palikufi pawisam klusa un meeriga. Sweschneeks war broschchi zefot pa wīnu semi un atraft naktimohju budistu klosterds. Bet to ti mehš walditos, ja domatu, ka Mongolu tauta pee tahdas dshiwes ir ari bagāta palikufi. Wihigais lamu (budistu garidsneeki) skaitis, kuri ir wifas wīnu dshiwes wadoni, ir ari wīnu leelatois klogs. Neeenai tizibat naw til daudf garidsneeku, kas dshiwu tikai no strahdneetu smeedreem, tā Dalai-lamas*) peelhshdejeem. Katrā gi-

*) Dalai-lama, tura mahhstis ir Ewēls, ir wifu budistu leela-lais garidsneeks. Wīnch teel deewischchi gobinats. Pateeshā Deema budisti neasihh, un Dalai-lama ir tā fahot gudribas personifikacija wias semes.

porrijam, to aba wehl newar fazit ari par mehrenām un masām.

Muhšu broschurās par alkoholu atrodams weetas, kas grehko pret patoloģiju, waj aif autora schis simatnes nepasihchanas faraktitas til neisprotami, ka publikai jada-bun nepareisi jehdseeni pahrrunatds jautojums. Bet tas naw peelaishchams. Wiswairat schai leetā grehlojuse Gria-bergu jidse, itin weenkahrihchi tamdeht, ka wina mehginajuse faweeem lastitajeem ari isflaidrot daschus patoloģiskus notikumus meesā, kam alkohols par zehloni. Ziti rakst-neeki to nedara. — Sawā augscham minētā broschurā, 5. lap. p. wina rafhā par dshereju tratumu (tā domajams — delirium tremens), to nosautdama par „balto drudsi“. Kur zeen. rakstneezē schahdu nosautumu nehmuse, to newa-reju ihdibinat. Sinatnisk wīnch naw, tautā wīnu, zil man sinams, ari neleeto. Kamdeht tad usnemt tahdu nosautumu, tas neko neisflaidro, bet turpretim war dot nepareisu jehdseenu tautai par delirija rafhuru un zehloni? Par drudsi mehš pehz tagadejeem patoloģijas eelateem apshmejam to stahwolti, kur aif gistu eespaida, kas no sinamām bakterijam meesā isgatawotas, meesās temperatura paaugstinata. Bet dshereju delirijs naw nedf kahda infel-zijas slimiba (lipiga slimiba, kuras zehloni — bakterija-), nedf ari pee delirija mehds buht paugstinata temperatura. Jnehmumi schai sīnā, kur schahdeem slimneekem meesās temperatura paugstinata (tā fahktais delirium tremens febrile), naw beeshi un gan weenumehr atkarigi no eepreelchjejas infelzijas. Laitam warbuht Kreemu tautā wahrds „baltais drudsi“ pahstahams un rakstneezē, ture-damās pehz Kreemu autoreem, usnehmuse ari muhšu Latweeschu walodā scho nesinatnisko, nesaprotamo un nefa-nenofakochu jehdseenu. Bet tā nedaris, kam saws eelstas patoloģijā, jo tā tautai laite. Doti nepareisi, ka weena un tā pascha jehdseena apshmechānai leeto wairat wahr-dus, kwi weens par otru naw nebuht labaki. Tā isjelās jutas un apsinigs rakstneeks to nemehelees. Tā Gr. jidse slimibu „delirium tremens“ nosauz par: dshereju tra-tumu, dshereju dulumu, balto drudsi, dshereju drudsi un tad wehl galu galds ari ar pareiso nosautumu — „deli-rium tremens.“ — Tai paschā lapas puse Gr. jidse appalwo, ka beeshā brandwihna leetoschāna spēhlot ari radit smadseju karioni. Tahdas domas nepareisas, no-wezjojuschās un nepeeslejas wairs muhšu tagadejeem eesla-

tee in par smadseju karioni. Šchi slimiba ir infelzijas sli-miba un tikai sinamu bakteriju eeluhschāna un attihsti-fchānās smadseju ahdinās spēhji wīnu radit. — Tapat jaapspreesh ari aishahdjums, ka zaur schuhpibu warot eemantot diloni, tā Willa lgs sawā broschurā: „Stahsi-wees pret schuhpibu“ (Jelgawā, 1893. g. drufata) aishrahda. Wīnch ir neprezis, naw stingri sinatnisk, tamdeht, ka dilons ir bakteriju slimiba un tikai scho eeluh-schāna meesā, plauschās rada diloni. Alkohols to newar, bet schuhpiba gan war wahinat organismu, tā tā wīnch weeglasti pee-eetams un pahrspehjamš no bakterijam. Tomehr alkohols dilona zehlonibā spēhle deesgan ne-eeweh-rojamu lomu. — Sawās broschuras 7. lap. p. Gr. jidse isflaidro kunga kataras rashanos, alkoholu leetojot, fefochi: „Mahgas (labaki — tunga) sula padara scho weelu (albuminu): fagremojamu; bet tad dser brandwihnu pee ehshchānās, tod spirits to atkal fabeeshē, farauj kopā. Zaur to fagremofchāna teel kaweta, m a h g a p a l e e l s i h w a ; tadeht brandwihna dsheraji slimo ar wehdēra laiti.“ Gluschchi neisprotami ir, tā war, alkoholum fagremoto albuminu atkal fabeeshējot un tahdā kahrtā fagremofchānu kawejot, „mahga palikt stihwa.“ Tapat nepareisi ir fazits, itin tā tunga kataras galwenatā shme buhtu „mahgas stihwums.“ Rā zeen. rakstneezē scho leetu domajusēs, naw isfinams, bet nesinatniski tas ir. Kunga kataras wispahrtigi rafhurois zaur to, ka wina seend siffuhd wasee dseedseri-schi, kas atdala gremotaju sulu. (Turpmat wehl.)

Laulibas schkirschānas statistika.

Ar lihghmām un saldām jousimam un jautām zeribam par laimigo nahlotni, sewischchi jaunekti un jaunelles eebrauz laulibas ostā. Bet, ai, tā dascha laba laime isist un fashchihst, lihdfigi tā kugis pret klintim, drupu drupās. Zerētā laime iggait, behdas un firdshēsti stahjas tāš weetā, smaidi isjuh, ronas aforas. Tam daschabi zehloni: raišes deht uhuras, neapdomiga un nepareifa audschāna, rafhuru nesaderiba — sewischchi tas apstahklis, ka beeshi ween noteel laulibas, kas naw dibinatas us stingra, zeeta mihlestibas un kreemu rafhuru pamata, bet gan noslehtgas aif daschmedaschadeem ziteem eemesleem. Un lauliba bej pahrahwigās mihlestibas ir elle semes wirfā. Weegprahrtigi un neapdomigi noslehtgas laulibas nereti teel atkal isahreditas un schkirtas, bet ne weenumehr

tas til weegli eespehjamš, tam stahjas pretim daschadas aifspreedumu un zitas waras un ne itkurich tās war pahrspeht. Tomehr laba teefa laulibu teel schkirta. Anglu tautas weetneeks Hennikers Heatonš awisē „New Newiem“ aprehkina, us zil laulibam Eiropā nahf weens laulibas schkirschānas atgadījumus. Anglijā nahf weens laulibas schkirschānas atgadījumus us 577 noslehtām laulibam, Kreemijā us 450, Stofijā us 331, Austrijā us 184, Behgijā us 169, Ungarijā us 145, Smeedrijā us 134, Holandijā us 132, Franzijā us 62, Danijā us 36, Italiijā likumiga schkirschāna zaur teesu us 421 noslehtgu laulibu. No Eiropas leelpilshetam schai sīnā wis behdig- gati Berlīnē un Parifē, kura pehdeje if no 13 noslehtgām laulibam teel weena schkirta, Berlīnē no 17 laulibam weena un Wihnē no 43 laulibam weena. Wibehehdigati gan schai sīnā buhs Ronnelitūtā (Seemet-Amerikā), kur if us feshchām likumigi noslehtgām laulibam nahf weens lauli-bas schkirschānas gadijeens. Schee klaiti dod ishti behdigu leezibu par laulibas dshimi un tās laimi. Buhtu teescham laiks, nopeetnaki palat pehtit tahdas behdigas parahdibas zehlonus un tos ar wifam fatnem isfhginat, lai laime topdshiwē waretu jo spochi usfelt.

„Teatris un eedshwotaji.“

Sem schahda wirsrafsta „Republique française“ no-drufatajuse kahdu rakstu, kura aprehkinats, us zil eedshwo-tojeem daschās eewehrojamas pilshētās isnahf pa teatrim. Parifē if us 32,000 eedshwotojeem isnahf weens teatris, Berlīnē famehrā ar eedshwotaju skaitu daudf masaf teatru nekā Parifē, jo Berlīnē til if us 81,000 eedshwotajeem ir weens teatris, Bordo pilshētā (Franzija) if us 84,000 eedshwotajeem, Pestā (Ungarijā) us 85,000, Gamburgā us 113,000, Wihnē us 138,000 un leelajā Londonā pat til us 145,000 eedshwotajeem weens teatris, tā tad Parifē famehrā ar eedshwotaju skaitu wairat tā otrif teatru nekā Berlīnē, wairat tā 4 reis wairat nekā Wihnē un gandrifh 5 reis wairat nekā Londonā. Teatru sīnā Italiija eemem wispirmo weetu; tā peem. Kotonijā if us 9800 eedshwotajeem ir weens teatris, Florenzā us 15,000, Bolonjā us 20,000, Wenedigā us 24,000, Milanā us 30,000, Turinā us 30,000 un Italiijas galwas pilshētā Romā if us 31,000 eedshwotajeem weens teatris.

junieem. Wagnera lgs airahdija samā plasča un peewilzīgā iştirahdajumā, ka masgruntneeziba nespēj wairē leelgruntneezibai preti stahwet, jo pehdejā ar twaika maschinu peepalīdīsbu spēhji daudsi wairat un lehtati raschot, nelā pirmeja ar saweem tehnu rihkeem. Wagnera lgs eetezja laulfaimneeseem pehji eespehjas iſglīhtotees, beedrotees un peegreest mehribu ari loptopibai un zutura beeschu aubdeschanai. Agronomis Berga lgs garatā rakstienā eewehleja, ka tistab laulfaimneeku behleem, tā meitam waja-got ſpeziāli ſemtopibā iſglīhtotees un zenstees ſemtopibas literaturu nodibinat, un uſaižinaja laulfaimneeku, peedalitees pee jauneriſkojamā ſelgamas laulfaimneezibas „iſmehginaſchanas lauka“. Pehji ſtundas atpuhtas drihſcha ſetoja teatra iſrahde. Iſrahdei iſredſeā joku luga „Zutu jutam“ bija iſhtis juzehtis, jo lugai naw nelahdas kopojoſchās idejas; katrā zehleenā atkahrtijas Ħurlebuscha, Selikura, Wabites un Dorindes (lugas perſonas) ſamihleſchanās, jeb labati ſatot aſhtīſchanās, Langſalma meega murgi u. t. t. Zo-jigi bija eewehrot, ka teatra ſahle bija doſchas perſonas, kuras aplaudēja katru zehleenu, neraugotees uſ to, ka tas nemaf aplauſa neiſpelnijs. Iſrahdes beigās bija dſir-dams, ka doſchi laulfaimneeki prahtoja, ko gan beedriba gribejuſe ar to panahkt, ka wineem tulkus behruu jokus teatri paſneeguſe. Rā tas gan waretu buht, ka wini uſſtatiti par tahdeem muſkeem, kureem naw nelahdas ſa-jehgas no teatra noſhines? Pehdigi ſetoja balie. K. K.

Selgawas Sn. Drihsweenibas draudſei, tā dſird, nolēmis no general-konſtortijas Peterburgā iſuhgtees mahsitaju, ja lihdſ noteiktam terminam oktobrī wehl nebuhtu iſwehlets mahsitajs.

No Saldus. „Nu talschu weentēiſ „wezais Abolſs“ Saldū!“ Tā dſird jautri iſſauzamees itweenu teatra draugu un kreetnu tauteti, kas dabujuschi ſinat, ka ſchejeenes Sadraudſīgā beedriba uſaižinajuſe uſ ſawas plasčas ſtatumes weefotees muſhu teatra tehnu, zeen. A. Alunana lgu. Jau wairat gadus atpatat ſchejeeneſchus pahſteidſa preeka wehtis zaur laifrakſtu ſlubinajumeem, kurdſ bija iſſlubinatſ, ka zeen. A. Alunana lgs lihdſ ar Ħurjanu Andreja lgu eerabidſchotes Saldū, paſneegdami ſchejeeneſcheem patihſamſ iſrihlojumus ar kreetneenu gara baudijumeem, — bet ſchodus preekus atkal drihſi iſgaisnaja ſlubinajums, kurā tapa zeen. weefu weefoſchanās atſautta. Bet nu tagad, tā domajams, mihtajam „wezajam Abolſam“ ſcheheſchli zelā wairē neſtahſees, bet weentēiſ „wezais Abolſs“ mums atnehdams lihdſi labu, kreetnu „zeema kutu“. Un ſchodū „zeema kutu“ zeen. weefa ſchejeeneſchi ar ſemihſchu intereſi zee ſagaidit diadſ teatra iſrahdes, oktobra 15. un 16. deenās. Pir-majā deenā iſrahdis lugu „Al ſche wehreeschi!“ un otrā deenā „Wisi mani radi raud!“ Ħewehrojt ſcho gadijumu un ari to apſahktli, kur jau tagad Saldus aptahrtines publika manama dſihwa gatawoſchanās uſ uinetaim teatra iſrahdem, jadomā, ka Saldus Sadr. beedribas telpas ſawā laikā tildaudſ weefu nelad nehuſ uſnehmuſchas, tā tas ſagaidams mineids iſrihlojumids. Tadeht uſſauzu wiſeem teatra draugeem Saldus aplahrtne: jautru un mihtu re-dſeſchanas Saldū pee „wezais Abolſs“! S. nts.

No Bahrbeles. Leekas tihri. it tā kad muſhu Bab. beedriba jau buhtu eemigusi. Tā ſchomasar naw nelo wairat iſrihlojuſi, tā „pliku ſatumu balli“. Deesin kapehji ta neiſrihlo wairē jautajumu iſſklaidroſchanas un preeſch-lahjumu walaras? Šchahdeem walarēem teescham ap-melleſtaji neitruhts, tā to jau ari peerahdija pawafati iſrihlotajis preeſchlahjumi walaras. Ziteem gadeem rudēndſ tika iſrihlotis pa teatra iſrahdei un ja ne wairat — pa „puku balli“. Šchoruden no tam nedſird it nelo. Kon-zeris jau ſen kamehr naw bijis. Šchis rindinas nebuht nerakſtu ſaunā noluhlā, beedribai neſlawa zeldams, bet atklahju titai pateſibu, gribedams un gaididams nowembra mehneſi — kad beedribai gada ſwehtti, wiſmas tahdu te-atta iſrohdī. P.

Oftes Ignes Garlenes Dſeed. beedribai bija 18. ſeptembrī jautajumu iſſklaidroſchanas walaras, ja ne-maldos ſeſtais ſchint gada. Wataru wadija deewahrdū kandidats J. Freiberga kungs, kurſch to atklahja ar iſhu eewada rumu, kurai ſetoja ſkolotaja J. Lindes lga preeſch-lahjums par tihribu. Pehji tam tapa iſſklaidroti ap diwi-deſniti daſchadu jautajumu. Iſſklaidrojumi bija dſihwi un beesgan daudſpuſigi un willās, — ar maſu ſarpdrihſi, kur publika wareja atſpirdſinatees pee tehjos, — wairat tā trihs ſtundas. Apmelleſtaju bija lahdi diwiſanti, trihs zeturdafas no teem wiheſchu. Mahloſchais jautajumu iſſklaidroſchanas walaras netapa notehtis, tā tas zītām reiſem notika, bet domaju, ka wiſch nelihſees ilgi uſ ſewi gaidit. S. e d i n ſ c h.

Keepaja Mahſimowiſcha un Doreiſcha lgi nodomajuſchi eerihtot ſtegu dſeſſezetu. Luhgums deht atkaijas waja-dſīgā weetā jau eefneegſ.

Jann-Jelgawa 8. ſeptembrī atklahja publika biblioteka ar laſtiamu. Bibliotekai eſot jau ap 560 gramatu. (R. G. U.)

Sesile 3. oktobrī noturamais turgus pahzēhtis uſ 7. oktobrī.

Kogutu turgus pahzēhtis no 11. uſ 12. oktobrī.

Pluſſe Georgijam Bogdanowiſcham atkauts pahrdot paſta marķas un ſchtempelpapiru.

„Latweeſchu Awifeſ“ uſ muſhu airahdijumu (ſk. „M. W.“ Nr. 38.), ka tad aplawo teatri, tirdſneezibu uſ lauleem un muſhu tautas augſtatu iſglīhtibu, ſawā 38. numurā eewetojuſchas „warenu“ rakſtu „Mahjās Weeſa ſildoſchanahs“, kurā tam paſpruzis lahds warens „ſchulks“, kas ſkaidri leezina, jil wiſai daudſ „Latweeſchu Awifeſ“ spēhji ſapraſt no tān leetam, par kurām Latweeſchu laif-rakſti ſawſtarpigi ſrdigi zihnijs. „Latweeſchu Awifeſ“ wiſpirms paſahſtījuſchas ſaweem laſtajeem, ka Latweeſchu laifrakſti, tā „Austruſ“, „Balt. Wehſin.“, „Bals“, „Mahjās Weeſis“ tā pluſtuſchees, ka „pluhjeju iſpluhſtee mati ſkrehjuſchi pa gaisu“. Tahlat winas ſawā apbrihno-jamā gudribā paſtahſta, ka „Balt. Wehſin.“ un „Bals“ apgal-wojuſchi, ka Sudermana luga „Gods“ „Latweeſchu laſtajeem eſot nepaſiſtama, tamdeht ka ta lihdſ ſchim wehl ne-eſot iſdota Latweeſchu gramatā“. Tā tad wajaga tiſ nodrukāt un klajā laiſt Sudermana „Godu“ un ſtrihti beigſees? Gluſchi netizam, ka pawiſam tahda „Latweeſchu laifrakſta redakzija tiſ maſ ſajehdi no Latweeſchu leetam, bet „Latweeſchu Awifeſ“ Latweeſchu apſtahktli nepaſiſchanaā teescham apbrihnojamas; tiſpat apbrihnojama, tā winu neſinaſchana Latweeſchu laifrakſtu ſrihdus leetā par Sudermana lugu „Gods“, tiſpat apbrihnojama un pahrdroſcha „Latweeſchu Awifeſ“ redakzijas duhſcha, ſawas lapas 39. numurā wehl reiſ Latweeſchus pamahjit: „Bezaki no ſemneeku kahrtas, neſpeeſcheet wiſ ſawus dehlus uſ augſtahm ſkolam — un mehſ ſinam, ka ſchis padoms ir lahds padoms.“ — Vai Deews Latweeſchu tautu paſargā no tahdeem padoma de-wejeem un winu „breſnigajeem“ padomeem! Pehdigi, ka Latweeſchu laifrakſtiſ pawiſam uſdroſchinas uſ Latweeſcheem tā ſajit.

Bei „Latweeſchu Awifeſ“ spēhja aprihnojama ari zītās leetās. Tā par tautas ſaeimu lozleekem, tautas weetne-teen, runadama tā leeto iſteikums, tā: auſis tā lahſta, iſhtis burkala, warde u. t. t. Leelais Anglu walſiſwihs, ſirmais Gladſton, winu azis wairat nelas naw, tā „wezais mulkſis“, tā „Latweeſchu Awifeſ“ Gladſtonu, kurſch po-liiſtās leetās nelo lahgu ne-eſot panahjis un iſdarijis, alaſch mehdiſ pagodat. Neſin par lahdeem muſkeem „Lat-weeſchu Awifeſ“ wehl Latweeſchus iſhti tura, tahdi rakſti-damas? Waj teescham Latweeſchi tahdi mulki un nepra-ſchas, ka tā jaralſta? — Ras aplawo Latweeſchu augſtatu iſrihloti, naw winu aiſkohwis un draugs. Ras karo pret gaimas iſplatiſchanas, weizina tumu — un tā pret-tumihbas iſplahitaju jaiſturas, to mums ſcheet, ka Lat-weeſchi, lai gaimas mihtotaja tauta, gan ſinās peerahdit. Greibedams Latweeſchus atturet no augſtatas iſglīhtibas, „Latweeſchu Awifeſ“ tiſ paſchas pret ſewi ſajel Latweeſchu ihgnumu un duſmas. No gaimas atturet Latweeſchus „Latweeſchu Awifeſ“ ne-eſpehji. Latweeſchus uſ augſtatu ſkolu apmelleſchana dſen un ſlubina lahda deewiſchka dſirſtele to krehjis un kamehr ween ſchi dſirſtele tur krehlos, itamehr „Latweeſchu Awifeſ“ puſlini buhs we-ltigi. Un ſchi deewiſchka dſirſtele — mehſ to tizam — neſadis.

o) No zītām Krewijas puſem.

No Peterburgas. Bei Wina Majestates Keiſara kanzelejas nodibinatā ſemihſchā deeneſta un godalgotaja komiteja ſawu darbibu eſahſchot ſch. g. 1. noemberi, no kuras deenas ſahlot wiſi ſinojumi un preeſchliktumi, kas atteezas uſ ſcho leetu, eefneedſami weenigi minetai komitejai.

Peterburgā 23. ſeptembrī no Sibiriſas nonahluſchās dimas karawanes ar ſelu un ſudraba. Pirimā karawane atweduſe 237 pudus ſelta, kurſch ſawahhtis priwat ſelta ſkalotuwēs, otrā karawane atweduſe 204 pudus ſudraba un 2 1/2 pudu ſelta, kas ſawahhtis krona kalnratuwēs.

Kā Krewu laifrakſti ſino, tad pee tautas apgaiſmoſchanas miniſtriſas, reaſtſkolu programā pahrbaudiſchanas noluhlā dibinatā komiſija, ruhoneezibas ſkolu nodatas preeſchneeta J. Anopowa wadibā tagad pabeiguſe ſawu darbibu. Komiſija reaſtſkolu mahzibas programu tahdi pahrgroſijuje, tā lai ſkoloneem buhtu eespehjamſ eeguht leelatu wiſpahrigu iſglīhtibu pamasiot pagehrejumuſ doſchds ſpeziālds preeſchmeids, tā matematiā, fiſitā, ſih-mechanā un Wahju walodā un paleelinot atkal to pro-gramu bati, kas atteezas uſ wehſturi, geograſiju un grantschu walodu. Jauno programu eewediſchot jau nahloſchā mahzibas gada. — Rā dſird, tad nodomats ori eezelt ſemihſchu komiſiju gimnaſiju programā pahrbaudiſchanai.

Preeſchliktums par obligatorisku ſkolu apmelleſchana pilſehitās un ſahdſchās laifam wehl tiſ 1895. g. pawafati tiſſchot eefneegſ walſis padome deht pahrbaudiſchanas.

Eeſchleetu miniſtrija iſſtrahdajuſe un eefneedſ walſis padome jaunus nolikumus pret ſtrahdneeku iſſuhſchana no ſtrahdneeku „uſluptiſchu“ puſes. Daſchds apgabalds eeweeſuſees breſnigā nebuſchana, raduſchees ſtrahdneeku „uſluptiſchi“ — iſhti trani, kas barojas no nobaga ſtrahd-neeku aſnaineem ſweedreem. Šchahbi ſtrahdneeku iſſuh-zeji trani ſalihgti ſtrahdneeku Magiſewas, Smolenskas, Witebſtas gubernās un zitur par lahdeem 3—8 rbi. meh-

neſcha algas, pee tam wehl dodami daſchās drumſtalas uſturai, bet no zutura fabrikam, wiſna daritawam, muſiſcham, preeſch kurām tee ſtrahdneekuſ ſalihguſchi, wini palaiſam par latru ſalihgtu ſtrahdneeku mehdiſ nemt 8—15 rbi. par mehneſi. Neſas, bronga „aſins nauda“ par ſtrahdneeku ſweedreem! Pret tahdu tiſ negehligu ſtrahd-neeku iſſuhſchana eefſchleetu miniſtrija nodomajuſe ſtingri uſſtahtees. Jaunee ſikumi nu noſata, ka ſabritu, wiſhadegu un muſiſchu waditaji nelahdi nedrihtſi eelaiſtees ar ſtrahd-neeku „uſluptiſcheem“, bet teem ſalihgti taini ar ſtrahd-neekuem paſcheem, bej jebſahdas uſtuſiſchu widutajibas. Kas to neewehros, toſ ſodihſchot ar 150—500 rbi. leelu naudas ſodu.

Krewija wiſpahrigi wehl lopu laufchana iſbara meſneeki ſawās priwat kautuwēs. Tā tad pilſehitās un meſtids lopi teel kauti daudſ weetas. Ka tahdās lopu kautuwēs nereti walda netihriba un nelahrtiga neſchehliga apeſchanaſ ar kaujameem lopeem, wiſeem ſinama leeta. Tagad nu eefſchleetu miniſtrija ſchah nebuſchana nodomajuſe darit galu. Wina apipreeſch jautajumu par lopu laufchanaſ nolahrtiſchana, eerihtojot kopejas lopu kautu-wes pilſehitās un meſtids, kurās tad meefneekem pret ſinamu maſu buhtu jaleek kaut lopi. Nauda, kas no tam eenaht, nahſchot pilſehitās laſe. Kautuwju eerihtloſchana pilſehitās iſdarama no pilſehitu waldeem un meſtids un nomeinēs no ſemſtu eeſtahdem. Nodomats ari kaujamos lopus labati pahrraudſit, tā lihdſ ſchim. Pahrraudſibu iſdaris weterinari (lopu ahrſti) pret ſinamu aalihdſibu procentu weidā. Bet kas nu lai zeeſch ſaudejumus par iſbrahketo gatu, waj lopu ihpaſchneeki? Tas maſturigakeem buhtu ſahpigs ſaudejums. Zopeh nahſchot pahſpreeſchana ari jautojums par aalihdſibu iſbrahketās galas ihpaſchneekem.

Wina, 30. ſeptembri. Rā „Seem. tel. ag.“ ſino, tad prahwā pret laudin, kur ſawā laikā bija Krocſchds, Roſijenu aprinkſi pretojuſchees waldebās eeſtahdem, teefa noteſaja Martjewiſchu, Braſlowſki, Rimkuſu un Sutowu uſ 10 gadeem pee ſpaudu darbeem, trihs zitus apſuhdſetos uſ noſuhtihchana uſ Tobolſkas gubernu, trihs uſ weenu gadu pahrmahzibas namā, diwus uſ iſchetri mehneſcheem zeetumā, pahrejos apſuhdſetos waj nu noteſaja uſ areſtu waj ari attaiſnoja. Teefas palata tomehr nolohma luhgt Wina Majestati Keiſaru, lai tas pahrwehrſtu Martjewiſcham, Braſlowſkim, Rimkuſam un Sutowam peeſpreeſto ſodu weenu gadu ilgā zeetuma ſoda, un pahrejos pawiſam attaiſnotu.

Tagawogas ſeeweeſchu gimnaſijas padome, eewehro-dama, ka lihdſſchinea ſeeweeſchu iſgithiba un aubſchana deemſchehl ſoti maſ ſaeetas ar iſhtām dſihwes praſcham un wajadſibam nodomajuſe, pee gimnaſijas 8. klafes eerihtot wahriſchanas un ſaimneezibas kurſus. Agrati jau pee min-klafes eerihtoti tirdſneezibas un grammatu weſchanas kurſi.

Keiſewas gubernā, daſchds argabalds parahdijees miſtigs daudſums petu, no kurām eedſihwotaji neſinot woirs netur glahbi ſawu mantu. Umanā nami, pahrdotawas, ſpihleri eſot no pelem waj gluſchi pahrpilbit un apſehiti. Ar petu ſlaſdeem maſ ko warot iſdarit. Peles padarot ſemtopjeem leelu poſtu, noehdamas teem leelu doſu labibās.

Malu-Archangelskas aprinkſi (Orlas gub.), tā „Ruſt. ſchiſn“ ſino, noizis ſeloſchs ſchauhſchalis atgadi-jums: Rahdā muſiſchā par kehſchu ſalihgti lahda ſemneeze. Nolihgums jaiſpilda. Semneeze ari preezigi lahda walarā nonahkt ar ſawu maſo, gadu wejo behruu jaunajā dſihwes ſweeta. Mohte behruu apguldiſe uſ ſola, ari pati demu-jees pee meera. Pehji lahda laizina atmoduſees, mahie behruu atrod gluſchi apklahtu ar pruſakeem un blatiim, tā tā behrna meefas wairē pawiſam newarejis ſaredſet. Pruſaki un blaktis behrnam bijuſchi ſalihduſchi azis, muiē, degunā, auſis un to dſihwu ſahluſchi apeht. Behrna meefa jau bijuſe noehſta gluſchi aſmaina. Behrns tiſko wairē bijis dſihws un ja mahie wehl lahdu ſtundu ilgati buhtu gulejuſe, tad, kas ſin, behrna dwehſeſe jau buhtu aiſlidojuſe uſ zītām, laimigam mihtnem. Kehkis mudſchet mudſchejis ween tiſ ar pruſakeem un blatiim.

No Zulas. Ruhpigai mahjas mahtei un mahjas tehnam deesgan baſchu, redſot paſuhdam pa zahlam, piſh-tenam u. t. t., bet war eedomatees, tā Aſelſinas aprinka ſahdſchu eedſihwotajeem bija ap ſrdi redſot, ka ſchad un tad noſuda pa behrnam. Behrnu mahtes waimanaja, ſahdſchu kaudis bija ſtipri uſtraukti, bet tur nelihdſeja ne mahtes aſaras ne uſtrauktums, behrni bija, tā uſdeni eekrituſchi. Daudis prahtoja, ka lahds nihtis plehſigs ſwehrs behrnus buhſchot aiſneſis, lihdſigi tā wanags zah-lenus un lapja wiſtas. Bet tahdi prahtojumi drihſi aplūja. Iſpandās walodas, ka lahda muſiſchneeta — kurſch bija leels medineeks — medibu ſuni behrnus nolapuijuſchi un ſoploſiſchi. Daudis tā ſaſchuta, ka nodſihras leela medi-neeta — muſiſchneeta dſihwolkli iſpoſiit lihdſi pamatu pama-teem un tur wairē neatſahkt ne weena akmens uſ otra. Kungs aiſ bailem aiſlaidās lapās, lai iſſehgtu ſatrazima-teem laudin, bet teefai tas tomehr neiſdehga, jo ka winu deht ſunu nepeeteoſchas uſraudſibas noteſaja uſ wairat mehneſchu zeetuma ſoda — bet wina neufmanibas ſelas

bija bijušās tešam bresnigas, jo tā muišas ap-
fahrtnē bija nosubušī pavisam 11 behrni.

No Riġas.

Riġas maijības apgabala furators kļēpenpa-
domneks N. A. Lavromištis 29. septembra rihā no fama
atmatinajuma zefojama vahrbrauzis Riġā.

Riġas Latweeschu teatri trešdien, 5. oktobrī,
ifrahdišs Dubura un A. Deglawa burlešku „Prezibās“ un
peh3 tam dfeesmu lugu „Billerlejeeski“.

Swehdeen, 2. oktobrī bija Riġas Latweeschu
beedribas namā no Labdar. beed. domu komitejas iſtriklota
iſloſeſchana nabogeem un Riġas Latw. beedr. meitenu ſto-
lai par labu. Iſloſejamās leetas bija ar labu garſchu
iſwehletas, wairaf tahdas, kas katrā ſaimneezibā toti noderi-
gās; bija arī deesgan daud3 iſhti wehrtigu lreiu. Run-
bes arī nebija puſliņus taupijūſchas, iſhti ruhpiġi iſſtrah-
doteem krahſchneem rōdkarbeem iſloſeſchānu weiznadamas.
Publika bija eeraduſees iſhti leelā ſkaitā un nehma toti
dſiſhru dalibu ſaur loſāu pirkſchānu. Seelata wehrā tila
peepraſtas tās loſas, kas meitu ſkolai par labu, no ka
mar redhet, ka wiſpahriġa wehſeſchānās jo ſewiſchki ir,
iſglihibu weizinat. Zaur kreetnu un pareiſu praktiſtai
dſiſchwei noderigu jaunās paaudses audſinaſchānu un iſgli-
hibu arī jateel nabadiſbai iſſtuntai! to tad arī leelas pub-
lika dſiti ſajuhtot, wairaf ſirjības peegreeſchot meitu ſto-
lai; lai gan arī pat3 par ſewi ſaprotams, ka nabadiſi
littena ſehdeeniſchki nedrihſt tikt aiſimirti — tad tomehr
til dſiſhwa ruhpiġa par jaunās paaudses garā gaiſmu, tohda
weſeliġu garu. Aſiniſiba nahlas Labdar. beedr. domu
komitejai, kas laiku un puſliņus nebija taupijūſe iſloſe-
ſchānu ſariſhodama, tā arī wiſeem ziteem, kas iſloſeſchānu
weiznāja. (Winneſtu liſti ſt. ſtudinajums.)

Par dand3 uſtijeers. Paġahjuſchu otrdeen tahds
Kurſemneks uſ Daugamjalos pahriiſtas preiſchu tirgus
faſtapi3 wezu paſinu, kurſch tam tuhlin peebeedrojees par
palihdſetaju, arī paſauzis dirzejus un ſtundas laikā prezes
„iſfandeleas“. Iſchallee pirzeji prezes nodemuschi tahdam
no ſameem „kalpeem“ noweti mahjās un pahrdewejam
wajadjeiſ eet lihd3 ſanemt naudu, bet kur lei atſtah3 ſirgu
ar rateem? Nu, to jau godigais palihdſetojs aiſbrauts
uſ ſinamo eebrauzamo weetu. Preiſchu iſpawſchneeks peh3
pahris ſtandom pahrnah3is pee eebrauzamās weetas, wi-
nuſt ſahſtiġa, ka naudas maſſataji tam peepſchi paſubušchi
uſ Kaleju eelas un lihd3 ſchim laikam to3 mellej3i walti.
Bet drih3 tad dabuja ſinat, ka eebrauzamā weeta wina
ſirgs ar wezo paſinu nemas naw eerabee. (D. L.)

Riġas muſitas ſkola (Gihſchizla ſkola), tā wums ſino,
mahjiba eeſahlas 4. oktobrī. Mahjibu paſneedi3 diwiriſ
nedelā, par to jamaſā 5 rbf. par mehneſi. Pee mineteem
„muſitas kurſeem“ warot peedalitees iſweens, ſant tas arī
klaweeru iſehleſchānā taiſni neemtu dalibu. Warot, ja
tihtot, ir tāpat noſkatiſees ſpehſeſchānā un noſlauſiees
muſitas mahjības paſneegſchānā un tahdi ſewi muſitā
tahſtatu iſglihtotees.

Riġas ahdmini ſeku palihdſības un behru laſes
ſtatuti no eeſchleetu miniſtra apſſiprimati.

Rudolfam Grunertam Wiſdemes gubernatora lgs
atwehlej3s Marijas Dſtrnawu eelā Nr. 12, Tornatalnā,
eerihlot dſeſſs lectam.

Riġā Baltijas wagonu fabrikā Wiſdemes gubernatora
lgs atwehlej3s iſſtahdi3 twaiſa katlu.

Riġā Petera Laſſerta ſchololades fabrikā atkaus ee-
rihtot gaſa dſineſti.

Grahmatu galds.

Prezibās. Burleſka 3 zehleend3 no Dubura un A.
Deglawa. Riġā, 1894. J. Gehlina apġahdiſā.

Tas jo3 ir tahds. Pantenam, baġatam ſaimneekam,
ir meita Laura. Tai ſanaht lahda beenā peezi preġineeri:
arendators Spihriſch, ſtroderis Spuris, ſaimneeks Kra-
minſch ſolneeks Teodors un ſtriſhneris Zihruſis. Laura
ſolas Zihruſim, kas uſ tahdu laimi nemas nebija ſagata-
wojees. Jaunee ſaderinojuſchees iſtaifa to, ka pahrejee
preġineeki weens peh3 oira aiſlaiſchās ar lahdu zitu perſo-
nu, to tee domā par Lauru. Spihriſch aiſwed ſawu
ſenato mihtalo Matildi, Kraaminſch Teodoru, Spuris uſ
weloſpēda paġaſta ſinneſi Rudeni. Pantena puifchi behdſe-
jus ſaker, atwed atpataf. — Sihmiġateer raſituri ſchahdi:
Spihriſch — leeligs lauzineeku ſchwihts, kas bij3s Pariſe;
Spuris — weloſpēdiſts, getis; Kraaminſch — pahrgud3s
amifchu laſitajs; Matilde — koſeta weimeita; Teodors
— dedſigs jaunu ideju zeenitajs, iſhti gan tuſch3s puifa,
gaſa grahbhektis. — Schahdas ir galwenās ſaſtahwa da-
tas „burleſtai“.

Tahds gabals preeſch zita nefa nemar buht eerihlots,
kā tikai preeſch iſſmeechānās. Un paſauke ir til dand3
leetu, par to ſmeetees, ka peh3 weelas ſche teſcham tā
nebuhtu jagrahbſtas. Lai prezibās daritu par ſmeekligam,
maj tad pateeſt ir jawiſſas atpataf tant laiktnerā, tad
preġineeks ar ſawu liġġawu nakti laidd3s zefā? Weenā
paſchā reiſā ſche ſateel trihs tahds weju eerachdu zeent-
tajus. Par teem ſmeetees? Nu, preeſch ſmeechānās
taf arī wajoga buhtes, kas muh3s peewelt ſaur ſawām
ziltweizigam iſpawſchidam un ziltweizigam wahjibam.
Bei ſche ir ſpalwas, ſo wehſch pa gaiju aiſpuhſch.
Waj arī tagodejās prezibās eerachās daſch3s preġineeks
nenah3 tahdā ſahwollt, ka apluhſtotajam gribot negribot ſwahġi
ſmeekli waiā. Wajadſeja til ſmalſaki apluhſtot tās glihtās iſta-

bas, kur preġineeki un winu dſiſchleenes kuſtas, tad tur
bubtu atrahſt til dand3, por to ſmeekus nemar waldit, ka
nemeena paġahnees parofcha nebuhtu ne prahtā nahſufe.
Tahdu jo3u nemehtojam pee Spihriſta, kas pee jaunās
ſtukes ſawu norahdito iſweizibu iſmechginadams, ſateel
ſchepat ſowu wezo Matildi, tura tam nu iſ ſofa maiſas
rehſimūmā. Zitu jo3u, kas ſakarā ar tagadejam prezibās
paracham, redſam pee Teodora. Tas wingrojas, tā
mihtleſtibu atlahti. Wiſch panem ſchrubu, noleel pee
treſhla un tad: „Zeenitā jaunlunds — zeenitā jaun-
lunds.“ Bet dand3 tahdu jo3u pa „burleſtu“ nemar
ſalaſti.

Ne paġahneē ween jamekſe, bet jaſeras pee it nopeetnām
lectam, lai iſnahſtu jo3s. Nepeeteel, ka patehlo pah-
ſpihletu, mihtschu mihtleſtibu; iſtaifa par jokeem paſchu
preġeſchānos. Jan Zihruſim it tā no debeem notriht
liġġawa. Wiſch runā par zitu, nemas nemana, ka ja-
nawas ſirds pret winu puſti; til lihd3 to mana, nu tad
arī winam puſti. Tā ſlehd3 deribu uſ wiſu muhſchu.
Weht irakati iſſet Spihriſtam. No Matildes wiſch beh-
dams behg, bet ſchī ſina winam tā peekoptees, ta ſchis jo
galā nem. „Ja negribu weht wairaf iſſlametees, tad zis
neſas gan neotlitts.“ Luht jilmeti, kam iſſlamechānās
wairaf iſwer neā dſiſhweſ laime. Iſkakrai nopeetnai
leetai ir ſawa jozīgā puſe; bet ja ſaur to top par
jokeem wiſa leeta, tad lai ſcho puſi labaf nemas
nerahda.

Sewiſchu wehribu uſ ſewi greeſch Teodors. Teitſs,
ka wiſch dedſigs jaunu ideju zeenitajs. Wiſch holi azis,
ſtaipa kaſlu, un tas eſot „realais wiſeens“. Liġġawai
preeſchā zelds meitees wiſch netura par peeklahjigu, jo
tas jaunatā literatūrā nelur nenah3 preeſchā, tas buhſchot
nojeegams pret wiſu realo ſirahwu. Un ſchrubu par
jaunlundi3 uſrunat, tas winam ir eeſpehjam3; tas laitam
jaunatā realās ſirahwas literatūrā nah3 preeſchā. Staidri
redſams, ka ſche jaunās idejas, realo wiſeenu nem uſ
ſoba. Un waj gan ſche nebuhtu nefa, kas uſ ſoba
nemas? Warubut ka ſche ta wairaf, neā doſchā zita
weeta! Bet arī gon ſche buh3 japeeturas pee liſtama, ka
papreeſchu to wajoga ſapraſti, zauri un zauri paſiht,
pirms par to ſah3 iſpreeſi, kriiſet, jokit; zitadi meh3
domajamees gudri buht par lahdu leetu, no kurās ne
ebnu nepaſiſhtam, un tā topam paſchi par apſmeeklu.
Realais wiſeens, jaunās idejas naw plahſchāi publiktai
weht nebuht til tahdu paſiſhtami. ka ta waretu iſmanit
winu ehnas puſes; un tas buhtu leels nopelns, ar ſchim
leetai no ſtatumes publiktu eepaſiſhtinat. Bet wiſpirms
paſcheem eepaſiſhtinatajeem buhtu japapuhlas, ar tam
eepaſiſhtees. Tas tur weht naw notij3s, kur realā wiſeena
aiſſtahwetajam, dedſigam zeenitajam war liht mutē tuſchās,
ar pahriſpihletu idealifmu baġatās ſeajas par tuſchu,
pahriſpihletu mihtleſtibu; jo kur, tad uſ ſcho puſi pahriſpih-
lejumi ſchōi wiſeena wiſmaſaf eeſpehjami. Teodors.

Tirgus ſinas.

Riġā, 3. oktobrī 1894. g.
Riġas labības tirgū walda iſufums, bet warubut, ka leelaki pe-
wētumi rad3s ſeſalau roſhu un dſiſwibu.
Wadſu jenas puſlihd3 ſtingras Tillas Kreetnu, tā arī Kurſemes
ſchahmeti wuſ uſ 120 mah3, pamata maſā 56 lap. pudā, ſamehr par
neſchahweteem Kurſemes rubeem maſā 52 1/2 lap. pudā.
Kweeſchi pa wezam. Winauſ pehr, atteġotees uſ to ſabumu, pa-
60—70 lap. pudā.
Wweeſchi rādmu. 6-ſauſchu meechus, uſ 100 mah3. pamata atdod
par 59—68 lap. pudā.
Wuſas noġarofchi. Wibeji labas auſas dabujamas par 50 lap.
pudā; wibej3s ſortis auſas maſā 52—54 lap. pudā un gaiſchās laba-
lās ſortis auſas maſā 58—65 lap. pudā.
Wraha iſnehſtas rādmu. Steju ſehllas dabujamas par
118—120 lap. pudā; ſchahwetas ſehllas pehr par 109—111 lap.
pudā; Drujas ſehllas par 107—108 lap. pudā.
Kanepe3 b3s apġoſſumeem. Pirzeji lahpraht doti 110—115 lap.
pudā, bet truhſi pahrdewēju.
Kanepei3 pahrahwiġi ſtingri; kraġjumi maſi.
Lini uſſuras jena.

Paſtriſkas jenas Riġā:

Table with 2 columns: Item name and Price per unit. Items include Smeekst, mahrjina, 25-28; Dumbeceri, puhrs, 400; Slatbs kreims, 40-50; etc.

No ahrſemem.

Danija. Ari maſā Danija zil ween til maſ eepſeh-
jams, brunojas. Karaſpehka wajadſibam teel iſdotas
ſamehrā toti leelas naudas ſumas. Kā iſ neſen iſſudinātā
budſcheta redſams, tad eenehnumi no 1. aprila 1893. g.
lihd3 31. moriam 1894. g. pawifaſm bijuſchi 58,076,266
kronu (1 kron = apm. 60 lap.) leeli un iſdenumi tant
pot laikā bijuſchi 62,152,474 kronu leeli; tā tad iſtruhſums
bij3s pawifaſm 4,077,208 kronu leels. No wiſeem iſdenumeem
kara wajadſibam ween iſdot3 wairaf tā 15 miġ. kronu,
kas preeſch maſās Danijas pahraſ dand3.

Turzija. Rahrtiba Turzija ir pa laitam bijuſe reia
leeta. Releahrtibas, uſbrukumi, waras darbi, nemeeri
alaſch bijuſchi tā ſakot uſ deenas lahrtibas. Bet tihri
leelas, ka ſewiſchki pehdejā laikā „ſlimais wihrs“ (t. i.
Turzija) paſtrahdadams daſchnebaſchadus nedarbus, paſaulei
grib rahdit, ka wiſch weht nebuhtu naw ſchihwrees no pa-
ſaules un ſew iſfraudſiees laimigatas miſhines par ſchis
ſemes behdu un raudu eeſeju, kur to nabagu ziti wiſwiſadi
tirda un tramda, lai tal jel reiſ moſtas, uſpurinas un ee-
wehro, ka tagad jau atſchmauzis dewinpadefmitā gadu-
ſimtena pehdejais zeturtiſis, kur wair3 nemar tā rihſotees,

kā agrahds „ſelta“ laikt3s, kur lahdas, waj nu wairaf
maj maſaf kriſtigo dwehſeſes „uſ ta ſirdsapſinas“ bija
tikai tahds maſ3 joſs. Saſoditais gaiſmas gaduſimtenis,
nehreet nā zilweze, neleel „ſlimajam lahga wiġram“ meera!
Wini grih to weht iſahrtet, dodami tam ſahles un greeſ-
dami ta trumus. Spehzigā, diſchēnā Kreerwija tam weht
ne diwidefmit gadus atpataf (Kreerwu-Turku karā) eedewa
tahdu til leelu un ſiſtru porziju ſahlu, ka „ſlimais wihrs“
tikko neaiſlaid3s no ſchis nehreetnās paſaules, wiſmaſ no
„ſa puwufchās“ Eiropas uſ ſawu dſimteni Aſiju. Sahlu
ſpehjas ſeſas bija leelas. Puſmechneſis drebedam3 ſahla
ſmaidoſchaki raudſitees uſ kruſtu, kuram tas agraki bija
ſwehrej3s muhſchigu iſnihibu. Bet zil gruhti atmeſt ſaldo
meegu un atſazitees no mihtojam ſentiſchu eeracham! Tā
pehdejā laikā atfal teel ſinot3s par wairaf uſbrukumeem,
waras darbeem un nemeereem Turzija. Laupitaju bandas
nebaidas pat deenas laikā uſbrukti meeriġeem piſſoneem,
to3 aplaupit, noſaut un tad it omuligi patehre eeguhtio
laupijumu, neſo leelu nebehdadamas un nepraſdamas, waj
Turzija arī pawifaſm lahda wal diba ir, waj naw. Kuſtem-
Kabas, kurſch ar ſaweem „godigajem“ beedreem neſen
Prizendā noſohwa un aplaupija Saſchir-agu, it omuligi
uſturotees minetā apġabalā. Waldiba maſ to ruhpejotees
par lahrtibu. Notautā draugi iſſolijūſchi par ſlepkawas
un ta dehtu galwam godalgas. Dſakowizas piſſehtinas
eedſiſhwotajus neſen uſtrauſufe breesmu wehſis, ka lahda
Albaneſchu banda nodomajufe uſbrukti min. piſſehtai.
Piſſehtas eedſiſhwotaji eerotiſcheem apbrunojuſchees ġahju-
ſchi uſbruzeem pretim, kui, redſedami piſſehtas eedſiſhw-
tajus tā apbrunojuſchos un jau uſ zihnu gatawus, at-
lahwufchees, tā Mintenes „Allgem. Zitg.“ ſino, uſ Mali-
ſijas zeemu atpataf. Ipeſā paſtahw ſtrihti un walda ne-
meeri ſtarp Mula-Zela un Mahmuda Zegowitſcha pee-
tritejeem. Wutſchitru apġabalā lahda Albaneſchu laupi-
taju banda uſbrukufe zefā lahda kriſtigo ġimenei un tai
nolaupijufe un aiſwedufe tahdu 15 gadus wezu meim.
Neſen ſchis laupitaju bandas ſtarpā laupijumu iſdalot iſ-
zehluſees breesniga lauſchānās, pee kam wairaf laupitaji
atraduſchi ġolu, to ſtarpā arī pat3 bandas wadoniſ.
Minetā laupitaju banda iſturejuſees til nezilweziġi, ka ta
pat ziltwekus eeſm3s zepufe un arī zitadi negehliġi ſpihdi-
najufe un moziġufe. Monaſtiras apġabalā uſbrukumi un
ziti breesmu un tauna darbi beechi ween atlahrtojotees;
tur iſhā laikā, maſ mehneſch3s, notikuſchās lahdas 25
ſlepkawības. Tā mihtu gaduſimtena beigās rihſtojas
Turzija!

Karſch Niht-Aſija. No Riġas nah3 wiſai behdi-
gas ſinas par ſaldatu ſadumpoſchānos, par weetejo eedſi-
wotaju un ſaldatu uſbrukumeem Eiropeeſcheem, par dumpi
daſchās Riġas provinzes u. t. t. Drihſumā ſagaida atfal
leelakas lauſas. Daſchi laikraſti Riġai parego toti beh-
bigu ġaſu. Wiſa miſſigi leelā walſis warot weegli ween
ſadrupt un ſadalitees wairaf maſaſas walſtinās, jo wi-
pahriġi eſot redſams, ka Riġa „ſapuruſe“ un neſpehġot
wairs ilġaki atturetees Eiropas iſglihtibas eeſpaideem.
Katrā ſinā Riġā nah3ſchot leelas pahrmains un pahrgro-
ſijumi. Riġai auſiſchot jauns laiktmet3. — Kā teleġraſs
ſino, tad Japaneſchi 26. ſeptembri (8. oktobrī) uſbrukti-
ſchi Wiſſjas piſſehtai un to peh3 wahjas pretim
tureſchānās eenehmuſchi. Ap 100 Riġeſchu nonah-
weli un tahdi 2000 aiſbeġuſchi. Riġeſchu galwenais
kara ſpeh3s apzeetinajees uſ Jalu upes ſemeta kroſta — ar
8 baterijam. Japaneſchi zere nowembra eeſahlamā ee-
nemi Rutdenu. Iſ Tokio ſino, ka Japaneſchi peekrihtot
Kreerwijas wehſejumeem lahdas ledu3 brihwas oſtas eegu-
ſchānās ſinā. Japaneſchi nedeenai walſtij neatlauſchot
eenemi Koreju, bet arī paſchi to nepeſawinaſchotees; tomehr
winu agraki neatſtaſchot, ſamehr ta pāe neſpehſchot
ſewi pahrwaldit. — Iſ Schanghajas ſino, ka Zientſina
pahrpildita nelahġi apbrunotu un nepaſlauſigu ſaldatu,
kui kurnot, ka nedabujot lahrtigi ſawas algas. Ar
Kruppu un ziteem Wahju agenteem noſlehġi liġġumi
beht drihſas leelġabalu ſubſiſchānos uſ Pekingu.

Telegramas.

Peterburgā, 1. oktobrī. Jaltā iſ Konſtantinopoles
atbrauzis wehſtneeks Reſidow3s. Pirms aiſzefoſchānās
no Konſtantinopoles wiſch peenemis audiēn3 no Turku
ſultana, kurſch liġis luhġi Wina Maġeſtati Keiſaru, lai
winam — ſultanam aiſlauj ſubtit ſewiſchdu deputajiju
apſweizinat Wina Maġeſtati Keiſaru.

Peterburgā, 2. oktobrī. Finantiſchu miniſtris atġree-
ſees iſ ahrſemem.

Warschawā, 3. oktobrī. Swehdeem ſwinigi atlahġia
Schopena (Chopin) peeminekli Schelafowā Wokā.

Wiſchni-Nowgoroda, 3. oktobrī. 1895. gada pir-
mais janwaris nolitt3s par pehdejo peeteiſchānās terminu
preeſch wiſpahrejas Kreerwu iſſtahdes.

Wiſnē, 15. (3) oktobrī. Praga ſlehġia Tſcheku
ſtudentu ſabeedriba „Slavia“ poliſtiſtu zenteenu deht.

Belgradē, 15. (3) oktobrī. Serbu karalis wakar
uſſahla ſawu zetojumu — weeſoſchānās noluhlā — uſ
Peſchtu un Berlinu.

Iſpawſchnees un iſdwejs: Ernſt Plates.
Wibildiges redaktori:
Dr. phil. Arnold's Plates, Dr. philoa. F. Sälitz.
Доволено конуром. — Прага, 3 октября 1894 г.

Sludinājumi. Weikala pārveetošana.

No šahs otrdienas, 4. oktobra šahot, mans gumija pretšhu un galošhu un linoleuma weikals atrodas
Schuhnu eelā Nr. 13 (Gildes nama eelas stuhri).

Aleksandrs Bergbohms,
gumija fabrikas „Promodnik“ general-agents.

**Advokats
A. P. Stroinowskis**
tagad bīshu leelajā Kaleju eelā Nr. 63,
2 trep. augšā, pretim pašat.
Uņemās jūvil- un kriminal-prahvu
wešhanu.

Mahju pahrwaldishanā ištveizigs
ceerednis wehlas mahlas pahrwaldit.
Adreses sem burta „D“ nodobamas šahis
lapas elstebijā.

**20 rublu patei-
zibas algas**

tam, kas usrahda Sarlan pagastā, La-
dones draudst, Šestju apriņķi, Polwert
mahjas fainneklam Sahnam Stuhstis 4
septembra š. g. wacārā ganibās sagtu
firgu. Sidmes: melnu spalvu, baltumu
u. purna, trešpēs u. labo rufi, sem treš-
dem maš baltuminiš, apafš wehdera pee
malis abās pufis firmi pleki, wideja au-
guma, f. p. t. gādā.

Bekereem

peedahwajam:
**Kreewijas medu un zukura-
sibrupu**
preekšā pehperehntam, par lehtakām
ženam.

Brahli Kerfowius,
Rigā, Sinder (Grehznerka) eelā Nr. 28.

Fenifja krahsas,
ar to nebahlejushas wilmainas, šibda,
plihšha, fanna u. t. t. mehbeita drabnas
war no jaunā usrahfot, weentahfehā ar
dirsti nobiršejoj.

Krehm-krahsas
preekšā gardinu, spiju, šleitu, delišhu u.
t. t. krahsoshanas.

**Weselibai nekaitigas
krahsas**
30 dažhabās krahsās, ar to war ledti un
weegli usrahfot drehbes, lentas (bantes),
wilnu u. t. t., la ištatais tā jaunās.

Tintes krahsas,
ar to war patš tintes pagatawot
peedahwā

Adalfs Wetterich,
9. Weldu (Suhā) eelā 9.

E. Larsen'a
šelta u. fudraba leetuweikals
tagad atrodas:
Weelajā Saun-eelā Nr. 13.

Rigās Latweeshu Rabdar. Beedribas ištosejuma winnesti.															
A. Rabageem par labu.						B. Školai par labu.									
(Šilās bitetes.)						(Belelās bitetes.)									
10	993	1633	2468	3252	3926	4690	5380	35	598	1212	1825	2860	3643	4469	5370
27	995	1655	2469	3253	3933	4699	5419	47	655	1219	1872	2895	3709	4474	5401
86	1015	1682	2478	3257	3934	4728	5441	78	659	1235	1892	2899	3714	4489	5445
124	1021	1685	2537	3269	3944	4751	5446	88	666	1237	1930	2930	3716	4510	5448
147	1031	1702	2549	3278	3971	4767	5447	100	681	1247	1947	2953	3729	4527	5450
186	1060	1744	2632	3282	3974	4769	5468	110	697	1263	1950	2977	3762	4563	5461
192	1082	1787	2659	3289	4016	4772	5529	123	704	1276	1958	2992	3791	4569	5479
199	1108	1790	2663	3296	4026	4779	5556	128	716	1277	1962	3021	3847	4576	5480
217	1134	1796	2675	3303	4028	4787	5583	140	725	1279	2004	3045	3943	4539	5523
248	1146	1809	2683	3318	4032	4827	5611	150	732	1283	2020	3071	4043	4650	5592
272	1155	1824	2688	3327	4043	4865	5617	154	748	1289	2026	3075	4057	4664	5599
336	1174	1829	2708	3347	4086	4877	5618	201	750	1316	2056	3145	4075	4706	5607
342	1194	1862	2712	3360	4146	4916	5626	218	764	1320	2064	3184	4087	4707	5616
352	1225	1863	2771	3355	4148	4920	5628	219	793	1332	2071	3221	4098	4754	5633
354	1236	1876	2794	3458	4149	4923	5637	240	796	1342	2079	3236	4104	4830	5655
402	1245	1886	2810	3485	4197	4926	5638	259	801	1346	2146	3262	4108	4904	5687
415	1312	1909	2812	3509	4227	4933	5659	288	808	1355	2158	3278	4113	4924	5709
421	1323	1943	2829	3516	4244	4934	5670	292	817	1420	2195	3321	4128	4948	5710
436	1324	2001	2838	3569	4266	4945	5687	299	830	1430	2210	3362	4187	4958	5726
587	1326	2039	2849	3587	4273	4968	5728	303	840	1435	2248	3388	4195	4961	5754
603	1337	2044	2868	3588	4293	4980	5731	308	850	1475	2349	3396	4224	4973	5783
674	1355	2054	2880	3611	4295	5040	5732	310	899	1494	2426	3397	4227	4989	5788
682	1358	2111	2912	3671	4314	5056	5735	320	919	1511	2461	3399	4234	5003	5791
691	1372	2114	2964	3692	4337	5063	5770	349	921	1531	2465	3400	4276	5009	5839
746	1392	2161	2968	3715	4344	5102	5776	357	947	1556	2498	3416	4302	5011	5846
766	1399	2182	2969	3725	4367	5117	5789	369	964	1600	2527	3420	4315	5031	5892
774	1402	2220	2982	3731	4375	5125	5802	372	971	1624	2541	3491	4326	5066	5895
796	1418	2221	3003	3745	4420	5132	5821	405	1051	1630	2555	3499	4332	5110	5901
803	1420	2243	3020	3810	4424	5139	5826	406	1056	1631	2609	3513	4333	5166	5909
804	1443	2251	3071	3820	4425	5147	5870	409	1077	1635	2662	3518	4334	5175	5931
818	1500	2275	3096	3833	4431	5150	5894	414	1081	1677	2679	3519	4346	5181	5949
857	1508	2276	3106	3845	4489	5162	5941	424	1099	1679	2680	3530	4353	5182	5952
869	1515	2312	3123	3852	4591	5248	5978	520	1100	1685	2681	3544	4385	5209	5974
917	1516	2315	3132	3865	4627	5252		528	1130	1720	2750	3548	4406	5318	5985
943	1546	2328	3135	3866	4659	5281		544	1138	1742	2755	3563	4448	5319	
947	1547	2341	3150	3895	4670	5300		558	1145	1783	2765	3578	4450	5325	
963	1609	2348	3162	3909	4680	5306		590	1184	1815	2845	3602	4451	5336	
984	1613	2363	3229	3921	4685	5325		594	1203	1819	2854	3612	4460	5349	

Jaunatwehrtais šchujamu mahšinu weikals

Mašteru eelā Nr. 4, netahlu no „Konwenta pee Sw. Gara“,
peedahwā šchujamas mahšinas no wistlawenakām fabrikam.

Rupat ištahza manā apgahdibā:

Latweeshu školās dšeesmu grahmata
(Ištahzā ištahzā dšeesmu grahmata).

Mašā 25 kap.

Kauf-eelā 14. J. Deubnera
grahmatu firgotawa.

Seemefa
apdrosšhinašhanas beedriba.
Wioangstaki apstiprināta 1872. g.
Pamata-kapitāls 1,200,000 rbl.
Ištahz ar eewehšohamu referēwē kapitālu.
Apdrosšhina
pret ugunsbreesmām
wifadu ištahzām un netušinām uštah-
šchumu, preš, fabrikas u. t. t.
Agenti: Brahli Fraentel,
leel. Smilšhu eelā Nr. 17, Reppena namā.
Telefons Nr. 18.

Peedahwajam leelā ištahzē
wisjaunakos
Damu paleto štofus,
kashoku pahrwelkamas štofus,
Ašrafanu plihšhu
par 290—450 kap. par 290—650 kap.
Loti labu

audekli, audekla prezes, gardines, mehbeštufus, gultas
dekus, tepikus un grihdsegus.

Rudeus un seemas paleto un wateti mehteli
wisjaunakos mašurās.

Kashoku, paleto un mehbelu pagatawoshana
peh mehra wiohšalā laifā.

Otto Spilcker un beedr.,
Schahlu eelā Nr. 7.

Dala atliktu mehtelu teek ištahzdoti
par 5, 8, 10 un 12 rbl.

Wihnu firgotawa un šchampanu fabrika

Universel
Grand Champagne.
sec, demi-sec, doux,
peh Šrantšhu parauga (pubelēs ruhšis) pagatawot no
Ludw. A. Schweinfurtha,
Rigā, Grehznerka (Sinder) un Marštal-eelu stuhri.

**Dubult-
grahmatwešhana.**
Katrā laifā
dānnešu pamatigu mah-
šihu dubultā grahmatu un
reštinu wešhanā, tā jau wai-
rat gabus. Samahsa par to
mehrena. Ištahzā gabi-
jumās ištahzā sawenu mah-
šelkem peepalihšu weetas
dabūt. Beetšehanaš no ištah-
3—5 peh pus, Rigā, Dš-
trawu eelā Nr. 110, parterā.
J. Šihpols,
praktišk grahmatwešid un
Rigās Latw. amain. pal.
beedr. krahi- un ašchenu laif-
es laifseers.

Stipri un lehti
teek wif preekšmeti no šilā, porželana,
šahansa, mahla, juhrputām, marimora, ma-
lahita, štonkautu u. t. t. Weldu eelā Nr. 21,
1 tr. augstu, šahiteti.

Metala kapu frouus
peedahwā wiohšalā ištahzē
leelumā un mahumā
J. Redliha
Anglu magahina.